

‘මා නිවැරදි පාඨකයා’ - නො නවතා ඉදිරියට යවු

60 වන කාණ්ඩය	බු.ව. 2561 වෙසක් මස පුරපසළොස්වක ද වස.ව. 2017 මැයි 10 වන ද	01 වන කලම
--------------	---	-----------

සම්බුදු ආචාර්ය

සුඛෝ ඛුද්ධානං උප්පාදො
 සුඛා සද්ධම්ම ජේසනා
 සුඛා සංඝස්ස සාමග්ගි
 සමග්ගානං නපෝ සුඛෝ

(ධම්මපදය - බුද්ධ වර්ගය)

සුවයෙකි බුදු උපත
 දහම දෙසුම ද සුවයෙකි
 සුවයෙකි සඟුන් සමඟිය
 සමඟි උතුමන් තපස සුවයෙකි

2561 වන සම්බුදු වසර එළඹුණේ ය. සිදුහත් මහ බෝසතුන් ගේ ඉපදීම උන් වහන්සේ බුදු බව ලැබීම, ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ පිරිනිවුම යන තෙමඟුල සිදු වුණු උතුම් වෙසක් පොහොයේ සුපුන් සඳ මොහොතින් මොහොත ම එළිය දෙමින් බබළන්නේ ය. අපේ දරුවෝ ඒ සඳ එළියේ පිපෙන සුවඳ ම සුවඳ මල් කැකුළු ය.

සිල් සුවඳින්, ගුණ සුවඳින්, සුවඳවත් වුණු මනහර සිනාවෙන් පිපුණු නිරහංකාර ඒ ළමා මල් කැකුළු බුදු සම්මුද්ධ ම පිපෙන් වා! බුදු සම්මුද්ධ ම පිදෙත් වා! මුළු ලොව ම සුවඳ කෙරෙත් වා! ලොවට සැබෑ මිහිරි සුවඳ ගෙනෙන්නෝ නම් ඒ ලස්සන මල් කැකුළු ම ය.

මේ මල් කැකුළු අපූරු ම තාලයක මල් කැකුළු ය. ඉතා මනහර ය. ඉතා අසිරිමත් ය. මේ මල් කැකුළු ඉරටත් පිපෙති. සඳටත් පිපෙති. බුදුන් - දහම් - සඟුන් යන තුනුරුවනටත් පිපෙති. මවුපියනටත් පිපෙති. ගුරුවරුනටත් පිපෙති. වැඩිහිටියනටත් පිපෙති. කොතරම් නම් අසිරිමත් ද මේ මල් කැකුළු ? කොතරම් නම් සිරිමත් ද මේ මල් කැකුළු ?

මේ මල්	කැකුළුත්
“සිරිමත්” වැනි	වෙත්
තිදෙර ම	යහපත්
හැම ගෙ ම සිත්	ගත්

මේ අසිරිමත් සිරිමත් කැකුළු පිපෙන විට මුළු ලොව ම මිහිරියාවෙන් ඔකඳ වෙයි. ඒ කවර කරුණක් නිසා ද? සඳ එළියේත් හිරු එළියේත් මේ මල් කැකුළු යස රුවට පිපෙන විට කරුණාවේ සුවඳ විහිදුවනි. මෙම ත්‍රියේ සිසිලස පතුරවනි. අනතිමානයේ රුමත් සිතිවිලිවලින් ලොකු කුඩා හැම දෙනා ම සතුටු සයුරේ ගිල්වනි.

පිපෙන මේ මල් දිවි තිබෙන තුරා ම බුදු පියාණන් වහන්සේ අසල රැඳෙන්නට කැමති වෙති. දහම් රුවනක් සඟ රුවනක් අත්හැර ම ඇසුරු කරති. මේ මල් සිලය හෙවත් හික්මීම නමැති සුමුදු සුවඳ රේණුවලින් පිරිලා ය. නොයෙක් නොයෙක් පාටවලින් ශ්‍රද්ධාවේ පැහැගැන්වී ඇත. කිසි ම මලක් අනෙක් මලකට ඊර්ෂ්‍යා කරන්නේ නැත. වෙර කරන්නේ නැත. පළි ගන්නේ නැත. කිසි ම මලක් අනෙක් මලකට කරදර කරන්නේ නැත. හැම මලක් ම අනෙක් මල්වල සුවඳ වැඩි වෙනවාට කැමති ය. ලස්සන වැඩි වෙනවාට කැමති ය. හැම මලක ම දිලෙන්තේ සතුටින් සුදිලෙන ඇස් ය. මේ මල් මුළු ලොව ම විසිතුරු කරන්නේ ඒ නිසා ය.

මේ මල් නොමලන මල් ය. පර නොවන මල් ය. හැමදා ම පිරිසුදුවට අලුත් වන මල් ය. ඒ, බුදු පියාණන් දෙසු දහම් මඟේ, ගුණ ගං ඉවුරේ පිපෙන නිසා ය. මේ මල් කැකුළු නම් අපේ පින්වත් දරුවෝ ම ය. බුදු මඟේ පෙර පින් ඇති ව සිහියෙන් ඇවිද යන බෝසත් දරුවෝත් ඔවුහු ම ය. සුපිරිසුදු සුවඳැති ලස්සන මේ මල් හැමදා ම ලොව ලස්සන කෙරෙත් වා! වැඩිහිටියනට ද ඒ පාර කියා දෙත්වා! "මල් කියන්නෙ කාට කාට - ළමයින්ටයි පාට පාට" යන ගීයෙන් ලොවට කියන්නේ මොන තරම් නම් අගනා අරුතක් ද?

"බොද්ධ ළමයා" සංස්කෘත

සිරිලක වෙසක් පුරාණය

සිරි වජිරාභාමයේ ඤාණාසීත ගිවිසාණෝ

“වෙසක්” යන වචනය ඇසෙත් ම ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධයා කුළ ඇතිවන්නේ අමුතු හැඟීමකි හෙවත් පිබිදීමකි. අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ වන ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තෙමඟුල එනම් උපත, බුදුවීම හා බුද්ධ පරිනිර්වාණය වෙසක් පූන් පොහෝ දින සිදු වූ බවට පිළිගැනීමක් තිබීම ඊට හේතුව යි. වෙනත් හේතු ද බෞද්ධයාට මේ දිනය වැදගත්වීමට තිබේ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තෙවන ලංකා ගමන හෙවත් මණිඅක්ඛික නා රජුන්ගේ ඇරයුමෙන් හික්ෂු සංඝයා 500 නමක් සමග වැඩියේ වෙසක් මාසයේ දෙවන දවස බව මහාවංශයේ සඳහන් වේ. එසේ ම එම මූලාශ්‍රයට අනුව විජය රජු 700 ක කණ්ඩායමක් සහිතව තම්බපණ්ණි ලෙසට හැඳින්වූ ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පරිනිර්වාණය සිදු වූ වෙසක් පුරපසළොස්වක් දිනයෙහි ම ය. මෙසේ බලන කල අප්‍රේල්-මැයි මාසයේ යෙදෙන වෙසක් පුරපසළොස්වක් දිනය ආගමික මෙන් ම ජාතික වශයෙන් සිංහල බෞද්ධ ජනතාවට වර්ෂයේ ඉතා ම වැදගත් පොහෝ දිනය යි.

දුටුගැමුණු මහ රජතුමා ලෝක ශාසන විශාල සේවයක් කොට මරණයට සූදනම් වනවිට එම නරඤ්ජයියා විසින් කරන ලද පුණ්‍ය කර්මයන් ලියා තිබූ පින් පොත රජතුමාට ඇසෙන සේ

කියවන ලදී. බුද්ධ වර්ෂ 382-406 (ව්‍යවහාර වර්ෂයට පෙර 101-77) තෙක් වසර 24 ක් රජ කළ දුටුගැමුණු මහරජතුමා මහාවංශ විස්තරය අනුව “සුවිස්සක් මහත් වෙසක් පූජා ද කරවීම්” (මව. 32.35) යන්න සඳහන් වීමෙන් කාරණා දෙකක් තහවුරු වෙයි. පළමුවැන්න නම් රාජ්‍යය කළ සෑම වර්ෂයකදී ම වෙසක් උත්සව පැවැත්වූ බවයි. දෙවැන්න නම් වෙසක් උත්සව පැවැත්වීමේ සම්ප්‍රදය වසර දෙදහසකටත් වඩා පැරණි බවයි. පසු කාලවලත් ඇතැම් රජවරු වෙසක් දිනය උත්සවාකාරයෙන් සැමරූ බව වංශ කථා හා අනෙකුත් සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථවල සඳහන් වීමෙන් එය ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ ජනතාවගේ සාම්ප්‍රදයික රාජ්‍ය මට්ටමේ උත්සවයක් බවට නිගමනය කිරීමට හැකිය.

විජය රජුගේ ලංකාගමනයෙන් පසු රජ කළ රජවරුන්ගේ නාම ලේඛනය හා ඒ ඒ රජවරුන්ගේ රාජ්‍ය කාලය දීපවංශය හා මහාවංශය ඇතුළු වංශ සාහිත්‍යයේ හා ඇතැම් අටුවාවල සඳහන් වේ. විජය රජු ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ වෙසක් දිනයේ ම ලෙස සැලකෙන හෙයින් රජවරුන් රජ කළ වර්ෂයන් එකතු කිරීමෙන් යම්කිසි රජෙකු බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් මෙපමණ වර්ෂ ගණනාවක් ගතවීමෙන් පසු රජ වූයේ යැයි නිර්ණය කර ඇත. මේ අනුව, උද්‍යහරණයන් ලෙස දේවානම්පිය තිස්ස රජතුමා රජකළ වසර 40 බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් වසර 236-276 තෙක් බවත් දුටුගැමුණු රජතුමා රජකළ වසර 24 බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් වසර 382-406 තෙක් බවත් සලකනු ලැබේ. ධර්මාශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ ඇවෑමෙන් ඉන්දියාවේ දේශපාලනික අර්බුදකාරී තත්ත්වයන් හා ඉන්දීය අධිරාජ්‍යය කුඩා රාජධානිවලට කැඩීයෑමෙන් අවිච්ඡින්න රාජ්‍ය පරපුරක් ඉන්දියාවේ සොයා ගැනීමට අපහසු ය. එහෙත් ශ්‍රී ලංකාවේ විජයාගමනය සිට අවසන් රජු ලෙස සලකන ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා ව්‍ය.ව. 1815 දී ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටමං කරන තෙක් අවිච්ඡින්න රාජ්‍ය පරම්පරාවක් තිබූ හෙයින්

බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් ඒ ඒ රජවරුන්ගේ රාජ්‍ය කාලය නිර්ණය කිරීම ම බුද්ධ වර්ෂයේ ආරම්භය වේ. බුද්ධ වර්ෂය, බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් ආරම්භ වීම සිදු වූයේ මෙලෙසින් ශ්‍රී ලංකාවෙන් යැයි කිව හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවෙන් වෙනත් පෙරවාද රටවලට බුද්ධ වර්ෂය ගෙන ගොස් ඇත. තායිලන්තය වර්තමානයේ ද සිය රාජ්‍ය කටයුතුවලට යොදන්නේ බුද්ධ වර්ෂය යි. බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් 2561 වන බුද්ධ වර්ෂය, 2561 වෙසක් පුරපසළොස්වක් දිනය ලෙස හඳුන්වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බිහි වූ මෙම පෙරවාද බෞද්ධ සම්ප්‍රදය අනුව ය.

පෘතුගීසීන් හා ලන්දේසීන් මුහුදුබඩ පළාත් පාලනය කළ සමයේ, එනම්, කෝට්ටේ රාජධානිය ව.ව. 1596 දී පෘතුගීසී කතෝලික බලයට යටත්වීමෙන් අනතුරුවත් 1815 දී නුවර රාජධානිය බ්‍රිතාන්‍ය කිරීමට යටත්වීමත් සමග මුළු රටේමත්, වෙසක් දිනයට කිසි ම සැලකිල්ලක් නො දැක්විණ. නිවාඩු දිනයක් ලෙසට තිබූ වරප්‍රසාදය ද අහෝසි විය. පාණදුරා වාදයේ වාර්තා දුටු ඇමරිකන් ජාතික හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට් කුමා ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධයන්ගේ අසරණ භාවය දැක පිළිසරණක් වීමේ අවසරයෙන් ලංකාවට පැමිණ බෞද්ධයන්ගේ ප්‍රශ්න ගැන හරි අවබෝධයක් ලබා ගත්තේ ය. වෙසක් දිනය නිවාඩු දිනයක් කරන ලෙසට එංගලන්තයේ යටත්විජිත රාජ්‍ය ලේකම් කුමාට කරුණු සැලකිලිම සඳහා එංගලන්තයට ගොස් එය සාර්ථකව ඉටු කොට වෙසක් දිනය පොදු නිවාඩු දිනයක් ලෙසට ප්‍රකාශ කරන්නට යෙදුණි. මේ අනුව ව.ව. 1885 දී නැවතත් වෙසක් පුර පසළොස්වක දිනය රජයේ නිවාඩු දිනයක් ලෙසට සැමරුවේ එකල සිදු වූ බෞද්ධ ප්‍රබෝධයත් සමග කොටහේන දිප්පුත්තමාරාමයේ දී දැනට ව්‍යවහාර කරන බෞද්ධ කොඩිය මුල්වරට එසවීමෙනි.

ඉන් අනතුරුව වෙසක් දිනය ආගමික හා ජාතික දිනයක් ලෙසට නැවත වර්ධනය වන්නට විය. 2500 බුද්ධ ජයන්තිය

සැමරීමත් සමග විශාල ප්‍රබෝධයක් ඇති විය. ඊට පෙර සුදනමක් ලෙසට වෙසක් දිනයේ දී පෙහෙවස් සමාදන් වීමේ ප්‍රවණතාව එන්න එන්න ම දියුණු විය. ඊට රුකුල් දීමක් ලෙසට ව්‍ය.ව. 1948 දී නිදහස ලැබීමෙන් පසුව වෙසක් දිනය වෙනුවෙන් දින දෙකක් ප්‍රසිද්ධ නිවාඩු ලෙසට ප්‍රකාශ කෙරුවේ මුල් දිනය පත්සල්වලට ගොස් පෙහෙවස් සමාදන් වීමටත් දෙවැනි දිනය බුදුරජාණන් වහන්සේගේ බුද්ධත්වය සිහි ගන්වමින් ආලෝක පූජාවක් ලෙසට ඉදිවෙන වෙසක් කුඩු, වෙසක් තොරණ හා වෙනත් වෙසක් සැරසිලි නරඹමින් බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතිය ඇති කරගැනීමත් සඳහා ය. බු.ව. 2494 (ව්‍ය.ව. 1950) මහාවාරය ගුණපාල මලලසේකර මහතාගේ පුරෝගාමිත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ සමුළුවේ දී ප්‍රතිඵලයක් ලෙසට *World Fellowship of Buddhist* නමින් ලෝක බෞද්ධ සම්මේලනය බිහි විය. පළමුවන වරට ථෙරවාද, මහායාන හා වජ්‍රයාන බෞද්ධ නිකායන්ට අයත් බෞද්ධ නායකයන් එකම බෞද්ධ ධජයක් යටතේ එක්වීම මේ ආකාරයට වෙසක් දිනයක දී ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුවීම වෙසක් දින පුරාණයේ තවත් වැදගත් සන්ධිස්ථානයකි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තෙමඟුල බෞද්ධ ලෝකයා විසින් අප්‍රේල්-මැයි පුර පසළොස්වක දිනයේ දී සැමරීමට පටන් ගත්තේ ද මින් පසුව ය.

ව්‍ය.ව. 1998 දී පළමුවරට ලක් රජය විසින් ථෙරවාද බෞද්ධ රටවලට මුල් තැන දෙමින් සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වී ය. ඊට පෙර පැවති ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ සමුළුවලට රාජ්‍ය මූල්‍ය අනුග්‍රහය ලබා දුන්නත් සාප්‍රවම රජය විසින් ම පැවැත්වූයේ නැත. මෙය එවැනි පළමුවැනි සමුළුව යි. ඒ සඳහා බුද්ධශාසන ඇමති ලක්ෂ්මන් ජයකොඩි මහතා හා විදෙස් ඇමති ලක්ෂ්මන් කදිර්ගාමර් මහතා පුරෝගාමී වූහ. එම සම්මන්ත්‍රණයේ ප්‍රධාන සංවිධායක ලෙස කටයුතු කිරීමට ඕල්කට් ගුණසේකර නමින් ගිහිව සිටි අපට හැකියාව ලැබීම භාග්‍යයක් කොට සලකමි. එම සම්මේලනයේ දී නිව්යෝර්ක් විහාරාධිපති පූජ්‍ය කුරුණෑගෙ

ාව පියතිස්ස නායක ස්වාමීන් වහන්සේ කියා සිටියේ එක්සත් ජාතීන්ගේ මණ්ඩල මූලස්ථානයේ වෙනත් ආගමික දින සැමරුවක් බුදුදහම වෙනුවෙන් එවැන්නක් නොමැති බව යි. එය විශාල අඩුවක් ලෙස පෙන්වා දුන් උත්වහන්සේ වෙසක් දිනය එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් පිළිගනු ලබන නිවාඩු දිනයක් ලෙසට ප්‍රකාශ කිරීමේ යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන්නට යෙදුණි.

යෝජනාවේ සඳහන් පරිදි ශ්‍රී ලංකාව රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික වශයෙන් ඉතා ඵලදායී ක්‍රියා කොට 1999 පැවති එක්සත් ජාතීන්ගේ වාර්ෂික සමුළුවට වෙසක් දිනය පිළිබඳව යෝජනාව ඉදිරිපත් කොට සියලුම ජාතීන්ගේ එකඟත්වයෙන් ඒකච්ඡන්දයෙන් සම්මත කර ගැනීමට හැකි විය. මෙම ක්‍රියාදාමය සාර්ථකව ගෙන යෑමේ සම්පූර්ණ ගෞරවය හිමි විය යුත්තේ ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ඇමතිව සිටි ලක්ෂ්මන් කදිරිගාමර් මහතාට ය. එපමණක් නොව එම යෝජනාව සම්මත වී ක්‍රියාත්මක කිරීමට (සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ලැබෙන පරිදි) කල්ගත නොවීමටත් වගබලා ඇත. මේ අනුව ව්‍ය.ව. 2000 දී පළමුවැනි වරට නිල වශයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ මූලස්ථානයේ වෙසක් දිනය සැමරීම ආරම්භ විය.

මෙම යෝජනාව වඩාත් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බෞද්ධ රටවල් එකතුව අන්තර්ජාතික වෙසක් දින සැමරීමේ කමිටුවක් පිහිටුවා එක්සත් ජාතීන්ගේ වෙසක් දිනය ඉතා උත්කර්ෂවත් ආකාරයට ව්‍ය.ව. 2004 සිට සැමරීමට පටන් ගෙන ඇත. තෝරාගත් විවිධ තේමා ඔස්සේ එම වෙසක් උත්සවයන්ට සමගාමීව ශාස්ත්‍රීය සැසිවාරයන් පැවැත්වීමේ සම්ප්‍රදායක් ද ආරම්භ වී ඇත. ව්‍ය.ව. 2004 වෙසක් දිනයත් සමග එක්සත් ජාතීන්ගේ වෙසක් දින උත්සව 13 ක් මෙතෙක් පවත්වා ඇත. ඉන් 11 ක් පවත්වා ඇත්තේ තායිලන්තයේ ය. දෙකක් වියට්නාමයේ ය. 2007 දී ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්වනු ලබන්නේ 14 වැනි එක්සත් ජාතීන්ගේ වෙසක් දින උත්සවය යි.

වෙසක් පැතුම

ව්‍යන්තා ගීගතයේ තැන්දා

අරණාලු හැඟෙන සීතල හිමිදිරි	උදයේ
සුදුවන දරා පින් බිම වෙත යන	උදයේ
පිලිවෙත් පුරා තුන් බෝධිය වැඳ	උදයේ
මොක් සුව පතමු වෙසගේ සිරි ගෙන	හදයේ

බුදු ගුණ දසක පැතිරෙන මේ පෝය	දිනේ
සිල් සුවදින් සඳහම් ගුණ පිදෙන	දිනේ
සඟ සරණින් පවි මල දුරු කරන	දිනේ
මොක් සුව පතමු වෙසගේ තුම් පෝය	දිනේ

පින්බර වෙසක් සඳ ගුවනේ දිලෙන	රැයේ
තුන්යම වෙසක් සිරි බැබළෙන සොඳුරු	රැයේ
තුන්සිත පහදවා ගෙන මෙන් වඩන	රැයේ
මොක් සුව පතමු අපි නිරතුරු දිවා	රැයේ

වීරියයෙන් සිහියෙන් ලෝකයෙන් ජනෙර වන්නට.....

'හොඹි හාමුදුරුවෝ' විසිනි.

“මහණෙනි මෙලොව කාමභෝගී පුද්ගලයාට දිළිඳු බව දුකකි. එනිසා ඔහු ණය ගනී. ණය ගැනීමත් ඔහු හට දුකකි. ගත් ණය සඳහා පොලී එකතුවීම ද දුකකි. නිසිකල ගත් ණය පියවීමට නොහැකි වීමෙන් ලබන වෝදනාත් දුකකි. එලෙස ම ඔහු පසුපස එමින් කරන ලුහු බැඳීමත්, වධ බන්ධනයත් මෙලොව කාමභෝගියා හට දුකකි.” (ඉණ සූත්‍රය අං.නි)

කාමලෝකගත ව උපදින සත්ත්වයෝ කාමභෝගීහු ය. එනම් මනුෂ්‍යයෝ දෙවියෝ තිරිසන් සත්ත්වයෝ ය. අංගුත්තර නිකාය ඡක්ක නිපාතයට අයත් මෙම ඉණ සූත්‍ර දේශනාවේ දී කාමභෝගීන් ලෙස මනුෂ්‍යයෝ දක්වනු ලැබෙත්. රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ යන පංචකාමයන්ගෙන් තෘප්තිමත් වන්නන් බැවින් කාමභෝගීන් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. කාමලෝකගත සත්ත්වයා තුළ රාග ද්වේෂ මෝහ යන කෙලෙස් මූල බීජ ඇත. බොහෝ අවස්ථාවල දී මේ රාග ද්වේෂ මෝහ සත්ත්වයා යට කරගෙන යන අතර ඒ හේතුවෙන් සංසාර

ගමන තුළ දුකින් ජීවිතව එකී සත්ත්වයන් ජීවත් වන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවට එළි කර දුන් සේක.

කෙලෙස් හේතු කොටගෙන මිනිසා තුළ පංච කාමයන් කෙරෙහි උග්‍ර මානසිකත්වයක් බොහෝ අවස්ථාවලදී නිර්මාණය වේ. ලද පමණින් “මෙපමණක් ප්‍රමාණවත්” යැයි සිතා (ලද දෙයින් සතුටු වී) කටයුතු කරන පිරිස බොහෝ අල්ප ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් පංචකාමයන් හමුවේ සත්ත්වයන් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය උපමාවකින් දක්වන අයුරු මෙසේ ය;

“ගෘහපතිය, බොහෝ රසවත් එල ඇති රුකක් වෙයි. මේ එල ප්‍රයෝජනයක් ඇති පුරුෂයෙක් පැමිණෙයි. බිම එකදු එලයක්වත් නැත. මා හට ගස් නැඟිය හැක. ඔහු ගසට නැඟ එල අනුභව කරයි. එ කී එල පසු ව පරිභෝජනය සඳහා ද ගස උඩ සිට ම රැස් කරයි. මේ අතරතුර මේ එලවලින් ප්‍රයෝජන ඇති දෙවැන්නෙක් ද පැමිණෙයි. බිම එල වැටී නැත. මා හට ගස් නැඟීමට ද නොහැකි ය. එහෙත් මා ළඟ පොරවක් ඇත. පොරවෙන් ගස සිඳ දමා එලයන් ගනිමි යැ යි සිතා ගස මුලින් ඔහු කපා දමයි. ගෘහපතිය, පළමුව ගසට නැඟී පුද්ගලයා මේ අවස්ථාවේ දී ගසින් නො බසින්තේ නම් වැටෙන ගස හේතු කොට ඔහුගේ අත හෝ පය හෝ බිඳෙයි. ඒ හේතුවෙන් මරණයට හෝ මරණාසන්න දුකකට හෝ පත්වෙයි.” (පෝතලිය සූත්‍රය ම.නී)

මෙම වෘක්ෂඑලෝපමාව දෙස බලන්න. ගිහි ව වාසයකරන මිනිසා හට පංචකාමයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ඇත. ස්ව සන්තානගත නිවරණ (කෙලෙස්) නිසා ඇතිවන අසීමාන්තික උග්‍ර මානසිකත්වය ඔහු හට බොහෝ

දුක්, දැඩි පීඩා උරුම කොට දෙයි. අධ්‍යාපන මට්ටම කෙසේ වුවත් යමෙක්හට ජීවිත අවබෝධය, මනුෂ්‍යත්වය, සිහිකල්පනාව, නොමැති කල තම අභ්‍යන්තරයේ සිදුවන මේ ක්‍රියාවලිය තේරුම් බේරුම් කර ගැනීමට අපහසු ය. කණ වැල අල්ලාගත් අන්ධයන් පිරිසක් මෙන් පරම්පරා ගණනක දු පුතුන් සහ දෙමාපියෝ අරමුණක් නොමැති ව සසර පුරා නො නිමෙන වාරිකාවක ගමන් කරති.

ඉහත විස්තර කළ කරුණු ගොනු කිරීමෙන් අනතුරුව බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ අනුසාරයෙන් වෙනත් දැක්මක් තමන් වහන්සේ වෙතට පැමිණෙන සට කපට ගති නොමැති මායාකාරී නොවන සාප්‍ර ගති ඇති ශ්‍රාවකයා හට ලබා දෙයි. ‘මහණෙනි, සත්ත්වයා තුළ ඇති දිළිඳු බවත් සසර පුරා සිදුකරන ණය ගැනුමක් මෙලෙසින් දක්වමි’.

“ඒ ආකාරයෙන් ම යම් පුද්ගලයෙකු හට කුශල ධර්මයෙහි ශ්‍රද්ධාව, හිරි, ඕත්තප්ප, චීර්ය, ප්‍රඥාව නැන්ද මේ තෙමේ තමා සතු ගුණ නැතියේ, ගුණයෙන් ආභාස නො වූයේ දිළිඳු වූයේ යැයි ආර්ය විනයෙහි කියනු ලැබේ. මහණෙනි, ගුණ රහිත ගුණයෙන් ආභාස නොවූ ඒ දිළිඳු පුද්ගලයා කුශල ධර්මයෙහි ශ්‍රද්ධා -පෙ- ප්‍රඥා නැතිවත් ම කයින් දුශ්චරිත කරයි. වචනයෙන් දුශ්චරිත කරයි. මනසින් දුශ්චරිත කරයි. මේ ඔහුගේ ණය ගැනුම යයි කියමි.” (ඉණ සූත්‍රය අං.නි)

මේ සූත්‍ර පාඨයට අනුව අප විසින් පැහැදිලි කරගත යුතු කරුණු කිහිපයක් ඇත. ‘කුශල ධර්ම’, ‘ශ්‍රද්ධා’, ‘හිරි’, ‘ඕත්තප්ප’, ‘චීර්ය’, ‘ප්‍රඥා’, ‘තිදොරින් සිදුවන අකුසල’ යන මේවා යි. එසේ ම මේවා එකිනෙක අතර ඇති සම්බන්ධයත්, මෙ කරුණු බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ

නිර්වාණගාමී පටිපදාවට ගැලපෙන අයුරුත් අපි මෙහිදී පැහැදිලි කරගනිමු.

බුදුන් වහන්සේ ගේ සූත්‍ර දේශනාවලට අනුව කුශල ධර්ම යනු දස කුශල කර්ම පථයට නමකි. එනම් ප්‍රාණසාතයෙන්, සොරකමෙන්, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම යන කායික කුශල කර්ම තුන ද, බොරුවෙන්, කේලමෙන්, හිස්වචනයෙන්, පරුෂ වචනයෙන් වෙන්වීම යන වාචසික කුශල කර්ම සතර ද, මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය, අභිධ්‍යාව, ව්‍යාපාදය යන මානසික අකුශල ධර්ම තුනෙන් වෙන් වී කටයුතු කිරීම ද දස කුශල කර්ම පථය වේ. සූත්‍රගත ධර්ම කරුණුවලට අනුව විරමණය පමණක් ම කුසලය නොවන අතර විරමණයත් සමඟ පුරුදු කර ගතයුතු ගුණ රැසක් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙන්වා දෙන සේක. මේ දසකුශල කර්ම පථය තුළ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය වැඩෙන බව මේ විග්‍රහය තුළ ඔබට අවබෝධ කරගත හැකි ය. යමෙක්මේ දසකුශල ධර්ම නුවණින් විමසා බැලීම ප්‍රඥාවට අදාළ වේ. නුවණින් විමසා බලා එහි ඇති ස්වභාවය යථාර්ථයෙන් දැක ඇති කරගන්නා පැහැදීම ශ්‍රද්ධාවට අදාළ වේ. දුරුකර ගතයුතු අකුශල ධර්ම දුරු කිරීමට ඒවා කෙරෙහි දක්වන ලැජ්ජා, බිය යන දෙකරුණත්, විරියයත් අකුසල ධර්ම දුරු කිරීමට ද කුසල ධර්ම දියුණු කිරීමට ද එකසේ උපකාරී වේ.

මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය යන්නෙහි විරුද්ධාර්ථය සමාග දෘෂ්ටිය යි. සූත්‍ර දේශනා බොහොමයක සමාග් දෘෂ්ටිය යන්නෙන් කරුණු දහයක් පෙන්වා දෙයි. ඒවා භොදිත් නුවණින් විමසා බැලීමේදී එකරුණු දහය තුළින් මෙවැනි දැක්මක් ඉදිරිපත් කරයි. මෙලොව අතහැරීම නම් සත්

ගුණය අප අවබෝධයෙන් සිදු කළ යුතු ය. සත්ත්වයා කර්මය ස්වකීය කොට, දායාද කොට, ඥාතියා කොට මෙලොව උපදින බවත්, සත්ත්වයා සසර පුනර්භව ක්‍රියාවලියක යෙදෙන බවත්, මවිපියයෝ ප්‍රමුඛ කොට දරුවන් විසින් ගුණ දියුණු කරගත යුතු බව හා බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ විසින් ම සියලු දෑ අවබෝධ කොට ලොවට විවෘත කරන ලද්දේ ය යන දැක්ම මෙ කරුණු දහයෙන් ඉස්මතුව පෙනේ. අද කාලයේ දී ද හොඳ විමසීමකින් විවෘත මනසකින් යුතු ව (බාහිර මෙන් ම තමා දෙස ද) බැලීමේ දී වඩාත් හොඳින් තමාට ම මෙම දැක්මෙහි වලංගු අවලංගු බව සත්‍ය අසත්‍ය බව අවබෝධ කරගත හැකි ය.

මෙ කරුණු මෙලෙසින් දැක ගැනීම හේතු කොට මිථ්‍යා දැක්ම ඔහු අතහරින්නේ අවබෝධයෙන් යුතු ව ය. එය අතහැරීම පිණිසත් මෙම දැක්ම ජීවිතය තුළ තහවුරු කරගැනීම පිණිසත් ප්‍රඥාවක් විරියත් ශ්‍රද්ධාවත් එකසේ උපකාරී වේ. මේ ඇති කරගන්නා නිරවුල් දැක්ම නිර්වාණගාමී ප්‍රතිපදාවෙහි දී චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධය පිණිස ද ඉවහල් වන්නේ ම ය.

මිථ්‍යාදැක්ම බැහැර කොට නිවැරදි දැක්ම ඇති පුද්ගලයා ඉන් අනතුරුව තම මනස තුළ අපිරිසිදු බවට හේතු වන දැඩි ලෝභය, ව්‍යාපාද ආදී සිතිවිලි කෙරෙහි ලැජ්ජා බිය උපදවා ඒවා සිත තුළින් බැහැරලීමේ වැඩපිළිවෙලක මූලික වශයෙන් යෙදිය යුතු ය. තමා තමා කෙරෙහිම වඩාත් මෙමතී කරුණා මුදිතා උපේක්ෂා සහගත වෙමින් නෙක්බම්මය (අතහැරීම), අව්‍යාපාදය හා අවිනිංසාව පිළිබඳව සිතිවිලි පුරුදු කළ යුතු ය. මෙය මානසික

සමබරතාව පිණිස බොහෝ උපකාර වන්නේ ය. ධර්මය තුළ ඉගැන්වෙන සිතිවිලි- වල ද අනිත්‍ය ස්වභාවය දැකගැනීමට මත්තෙන් නිවැරදි වීර්යයක් නිවැරදි සිතියක් පෙරටු කොට මේ නිවැරදි සිතිවිලි සැකසීමේ ක්‍රියාකාරකම සිදු කළ යුතු ය. එය යථාර්ථය දැක ගැනීමට පහසුවක් වේ.

තමා සිතන ආකාරය (සිතිවිලිවල) තුළ සිදු කරගත් වෙනස්කම ජීවිතයේ උඩුගම් බලා යෑමක් වැනි ය. එකී යහපත් ආකල්පමය වෙනස ඔහු හට කායික වාචසික සුවර්තය සඳහා මහෝපකාරී වේ. නෙක්ඛම්මය, අවිහිංසාව, අව්‍යාපාදය පුරුදු කරන බහුල කරන සිත් ඇත්තෙකුට වඩාත් පහසුවෙන් බොරු වචන, කේලම් වචන, හිස් වචන, පරුෂ වචන බැහැර කොට වඩා නිවැරදි වූත් අර්ථවත් වූත් වචන කථා කළ හැකි වේ. පක්ෂග්‍රාහී නොවන, සත්‍ය වූ, පිරිසෙහි සමඟිය රැකෙන, වර්ග වූ පිරිස් සමඟි කරවන, නිර්දෝෂී, කනට සුව ගෙනෙන, කනට මිහිර ගෙනෙන, ප්‍රේමනීය, හෘදයංගම, ශිෂ්ට සම්පන්න, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය මනාප වූ, කාලයට ඔබින, ප්‍රයෝජනයක් ඇති, නිවැරදි වචන ජීවිතයට පුරුදු කර ගැනීමටත්, ලැජ්ජා බිය ඇති කරගෙන වැරදි වචන දුරුලීමටත් නිවැරදි උත්සාහයත්, සිතියත් අත්‍යවශ්‍ය ම වේ.

එසේ ම ප්‍රාණඝාතය දුරුකොට දඬු මුගුරු ඉවත් කොට සිව් බඹ විහරණයෙන් සියලු සතුන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් දයාවෙන් යුතු ව වාසය කිරීමටත්, සොරකම දුරු කොට ගමෙහි හෝ නගරයෙහි හෝ අනුන් සතු නොදුන් දෙයක් යම් තැනක වේ ද එය නොගැනීමටත්, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළැකී ස්ත්‍රීන් පුරුෂයන් කෙරෙහි ද පුරුෂයන් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ද වරදවා

නො හැසිරෙන්නට උත්සාහ කටයුතු ය. කායික දුශ්චරිතය කෙරෙහි ඇති කරගන්නා ලැජ්ජා බිය යන දෙකරුණන් දුශ්චරිත දුරුකොට සුවරිතය පුරුදු කිරීමට දක්වන නිවැරදි විරියයත් සතියත් කාමලෝකගත ව උපදින සත්ත්වයාගේ සුවය පිණිස ම ඉවහල් වේ.

මෙකී වාවසික කායික සංවරය සීලය ම වේ. එකරුණෙනුත් ඔබ්බට විමසා බලන විට දස කුශල කර්ම පථය තුළ ඇත්තේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ මාර්ග අංගයෝ ය. නිවැරදි දැක්ම ඇති කරගත් තැනැත්තා වඩාත් නිවැරදි වූ ආකල්ප සම්පන්නියක් ඇති කර ගනී. එසේ ඇතිකරගන්නා සමයක් සංකල්පනා නිවැරදි වචන භාවිතයටත් නිවැරදි කායික සමාවාරයටත් අවශ්‍ය මානසික පසුබිම සකසා දෙයි. ඉහත දැක්වූ මිථ්‍යා මාර්ග යෙන් ඉවත් ව සමයක් මාර්ගය වෙතට පැමිණීමට නිවැරදි විරියයත් නිවැරදි සිතියත් අවශ්‍ය වේ. කරුණු වශයෙන් නොදැක්වූවාට සමයක් මාර්ගයට බැසගත් පුද්ගලයාගේ ජීවිත පැවැත්ම ද සරල නිවැරදි ජීවන ක්‍රමයක් වේ. මේ මාර්ග අංග හත තුළ ජීවිතය ගෙනයන්නාට භාවනාවක් පුරුදු කිරීමටත් එතුළින් සම්මා සමාධිය වෙතට පැමිණීමටත් හැකියාව ලැබේ. යමෙක් සමාධිය වඩන්නේ ද ඔහු හට යථාර්ථය තමා තුළින් ම අවබෝධ කර ගත හැකි බව සූත්‍ර පිටකය පුරාම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කොට ඇත. යථාර්ථය දුටු පසු ඔහු එතෙරට යෑම සිදුවන්නේ ම ය.

සසර පුරා සිදු කොට ඇති ණය ගැනීම තතුසේ දැකග නිමු. මින් මතු සසරේ ණය කරුවන් නොවී වාසය කොට ලොවුතුරු නිවනින් සැනසීම ලබමු.

බුදු කෙනකුන් උපත - මඟුලෙකි ලොවට සුව දෙන

කලායුර් අර්සෙන් අගුඬුදු මහ කවියාණන් විසින්

කුදු පණු දිවිය සිටැ ඇරැඹු බව	ගමන
බුදු පදවියෙන් නිමවා ලැබ අම	නිවන
උදු මඟ සතට පෑ කුලුණින් බව	නිමන
බුදු කෙනකුන් උපත මඟුලෙකි ලොව	නිවන

සි දු විය බුදු උපත අද දිනැ ගසක්	යට
සි දු විය බුදු මඟුල අද දිනැ ගසක්	යට
සි දු විය පිරිනිවන අද දිනැ ගසක්	යට
පොදු ම ය ගතට කොළට ද මේ වෙසක්	තුට

"විමි බා කාළාමයෙහි, තෙපි ම-බස්	අසවු
සමි බුදු බස වුව ද සිය නුවණින්	විමසවු"
තුමි නිදහස් සීතූමි මතු කළ මහසෙහි	සවු
දුමි මඟ ම-නිමි වෙ ද, විමැසුමි දොරට	අසවු

ගැ න් මෙන් බමුණු කුල වාදය මුඳුන්	කොට
කොන් වී වී දා පෑගුණු නන් දහන්	හට
ගෙ න් ගෙට සිර මැඳිරි ඉදි වුණු කතුන්	හට
දු න් සහනය මැ ඇති හිමි දුමි මඟින්	සෙට

බේදය කිසි දු නො තකා සවි සත	වික ම
නෑ හිතවතුන් මෙන් ගෙන වදහළ	දහම
මේ තරමිනුදු රැකගත් හෙළ දැය	අසම
සේවය ලොවට සැලැසු වග කියනු	කිම!

සෞභිම උද්කර ගත හැක්කේ ඉවසීම ප්‍රගුණ කර ගැනීමෙනි

**මහරගම සිරි විජ්ජකදාණ දැව් පාසලේ බර්මාචාර්යාණි
කේ. කඳනෙආරච්චි මහත්මනිය විසිනි**

පුංචි පුතේ, දුවේ මම අද ඔයාලට දැනුවත් කරන්න යන්නේ ඉවසීම නමැති උතුම් ගුණය ගැනයි. මෙම වචනය අකුරු හතරකට සීමාවුවත් එහි වැදගත්කම මහා සාගරය සේය. එය නොවැදගත් සේ සැලකූ විට ඉන් වන විනාශය ද මහා සාගරය සේ ය.

අද සමාජයේ සිදුවන බොහෝ දරුණු අපරාධ සිදුවීමට මුල් වී ඇත්තේ ඝෛෂික කෝපය දරාගත නොහැකිව ය. බොහෝ දෙනා ගේ සිත් තුළට කාවැදී හොල්මන් කරන තරහව, පටිසය, වෛරය, ක්‍රෝධය යන නම්වලින් හඳුන්වන සිතුවිලි පාලනය කරගත නොහැකි වුවහොත් ඒවා වර්ධනය වෙමින් ගොස් හයානක විපත්ති සිදුවිය හැකි ය. අප තිලෝගුරු සම්මා සම්බුදු පියාණන් වහන්සේ මොන තරම් ඉවසුවා ද, යන්න උන්වහන්සේ ගේ චරිතාපදනයන්ගෙන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ වේ. බෝසත් කල තවුසෙකු ව ඉපිද කලාබු රජුගේ උයනෙහි තවුස් දම් රකිමින් සිටිය දී ඝෞන්තිය ඇත්තේ කොහිදැයි අසමින් අත්පා කපා දැමුවේ ය. එවිට තාපසතුමා ඝෞන්තිය ඇත්තේ අත් පාවල නොව හදවතේ බැව් පැවසූ විට පපුවට විලුඹින් ඇත ඇත. කලාබු රජුට වැඩිදුර

යානෝදී පොළොව පළාගෙන අපායට ඇද ගෙන ගොස් ඇත. එවිට තාපස කුමා, මගේ අත්පා කපා දැමූ පිරිසටත්, රජුටත්, සැම දෙනාටත් මම මෙත් වඩමි'යි කීවේ ය. බෝසත්කුමා ගේ මේ ඉවසීමේ ගුණය බුදුවීමට පාරමිතාවක් වූයේ ය. එපමණක් නොව උයන් කෙළියට යද්දී තරුණවියේ දී ශිල්ප දැක්වීම් ආදියේ දී කෙතරම් ඉවසිලිවන්තව ඒ අභියෝගයන්ට මුහුණ දී ජයගත්තේ ද යන්න අපට සිදුහත් චරිතයෙන් මනාව පැහැදිලි වේ.

පින්වත් පුතේ, දුවේ, බුදු වුණාට පසුවත් මෙවැනි කටුක දේවලට මුහුණ පාන්න සිදු වුණා. දෙව්දත් තෙර මහ මඟ වඩින බුදු රජාණන් වහන්සේට විදීමට දුනුවායන් එව්වා. බුදු රජුත් වඩින පෙරමඟට, මත්වතුර පොවා කල්මත් කර නාලාගිරි ඇතුළු එව්වා. ගිජුකුළු පව්වේ වැඩ වසන විට හිස මතට ගලක් පෙරළුවා. මෙවැනි අපරාධ ක්‍රියාවන් කළත් හික්මීම ප්‍රගුණ කළ සිතක් ඇති බුදු පියාණන් සියල්ල ඉවසා සැනසිල්ල ලබා ජය ගත් සේක. විංචිමානවිකාව දරැගැබක් සේ ගැබ සකසා ගෙන දෙවරම් වෙහෙර දම් සහා මංඛපයට පැමිණ අපකීර්තියට පත් කිරීමට තැත් කරත් දී ඉවසීමෙන් රැස්ව සිටි පිරිස ගේ කුතුහලය දුරුව ගියේ ය. ඉවසීමේ මහා ගුණය කෙතරම් අගනේ ද?

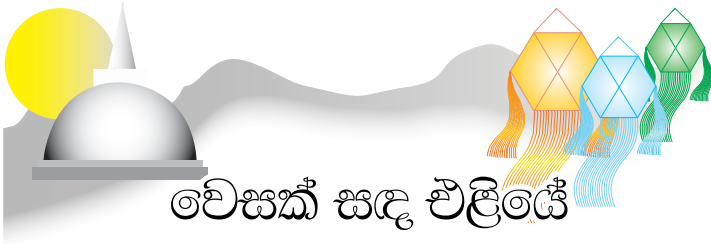
පුංචි පුතේ, දුවේ අපේ බුදු දහම තුළ ඇති වටිනා උපදේශයන් දැන ගැනීමට හැකි නම් කෝපය නමැති සතුරා පලවා හරින්නට පුළුවන්. කවුරුත් හෝ අතර ගැටුමක් නිර්මාණය වනවා දුටු සැණින් ම එතනට ගොස් දෙපිරිසට ම කරුණු වටහා දී ඔවුන් සමඟි කර මතුවන ආවේගශීලී හැඟීම් පාලනය කරගෙන ඉවසීමෙන් මනා සමඟියක් ඇති කර ගැනීමට හැකි බැව් වටහා දිය යුතු ය. මේවා පවුල් මට්ටමින්, ගම් මට්ටමින් පමණක් නොව ආයතන මට්ටමින් පමණක් නොව ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් ද මෙලෙස ගෙනයාමෙන් මිනිසුන් අතර එකිනෙකා කුළුල් කා ගන්නා ක්‍රමය නැති වී යා හැකිය. එකිනෙකාට වෛර කිරීම සාමයට තර්ජනයකි. ඒ වෛරය නැති කිරීමට ඉවසීම නමැති

මහඟු ගුණය අපි පුරුදු පුහුණු කරමු. බුදු රජාණන් වහන්සේ හැමවිට ම දේශනා කළේ වෛරයෙන් වෛරය නො සන්සිඳෙන බවත්, මෙමත්‍රියෙන් ම වෛරය සංසිඳෙන බවත් ය. මෙමත්‍රී සහගත සිතක් පහළවීමට ඉවසීම අවශ්‍යයි. ඉවසීම ඇතිවීමට නම් හික්මුණු පුද්ගලයෙකු වීම අත්‍යවශ්‍යයි. පුංචි පුතාලා දුවලා මේ ගුණ දහම් පුරුදු කරගෙන අපේ මේ පුංචි රට අනවශ්‍ය ගැටුම් නැති සාමකාමී සුන්දර රටක් බවට පත් කරන්න.

පින්වත් පුතේ, දුවේ සමාජයේ ජීවත් වන අපට සිත් රිදවීම්, අඩ දබර, කලකෝලාහල දකින්න පුළුවන්. ඇතිවන්න පුළුවන්. ඒවාට අප කලබල නොවිය යුතු ය. ඉක්මන් වීම ගැටලු සාදයි. නිවීමෙන් සැනසීමෙන් ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දිය යුතු යි. මධ්‍යස්ථභාවයෙන් යුතුව වැඩි පිරිසකට යහපත වන සේ තීන්දු තීරණ ගත යුතු ය. එවිට ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් මඟ හැරී සැනසිලිදියි වාතාවරණයක් ඇති වේ. හැමවිට ම ආවේගකාරී බව තුරන්කර සැනසිලිදියි බව රැකගන්න. වෛරකරන්නාට මෙමත්‍රියෙන් ද, කිපෙන සුලු තැනැත්තාට ඉවසීමෙන් ද නොසන්සුන් තැනැත්තාට හික්මීමෙන් ද පිළිතුරු දිය යුතු ය. විවිධ ආගමික න්‍යායකයින් ඉවසීම ගැන අදහස් දක්වා ඇතත් අප තිලෝගුරු බුදු පියාණෝ හැමවිට ම අවවාදය පමණක් නොව ආදර්ශයෙන් ද ඉවසීම සැනසීමට මඟක් බව වදාළහ. ඒ බුදු වදන අපි සිහි කරමු. ජීවිත ජය ගැනීමට මනා හික්මීමක් අවශ්‍යයි. හික්මුණු තැනැත්තා ඉවසීමෙන් හා සිහි නුවණින් කටයුතු කර ජය ටැඹි කරා පැමිණෙයි.

පුංචි පුතේ, දුවේ ඔබ ද හික්මීම පුරුදු කර ගන්න. විනය ගරුක වන්න. ඉවසීමෙන් කටයුතු කර රුපුන් ඔද බිඳ සැනසීම ලබා ගන්න.

ඔබට තෙරුවන් සරණයි !

වෙසක් සඳ වළඹයේ

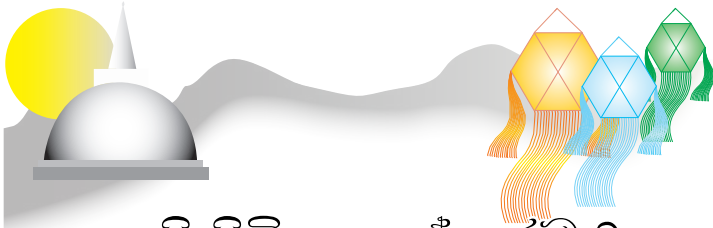
පූජ්‍යා ජ්‍යෙෂ්ඨ ආරාධිත ආරාධිත

ගසක් යට ඉපදී
 ගසක් යට බුදු වී
 සල් ගසක් යට
 සමඳු පිරිහිවුණා
 වෙසක් සඳ වළඹයේ

බුදු සිසිල මතු වී
 දහම් සඳ නැගුණා
 දහම් ඇස ඇරුණා
 වෙසක් සඳ වළඹයේ

මහා බෝ මළුවේ
 සිහිල් සෙවණැල්ලේ
 මහා වෙහෙරේ
 වැයෙන සන්ධ්‍යාවේ
 සිත නිවී යයි
 වෙසක් සඳ වළඹයේ

නිමක් නැති සසරේ
 හිමි පමණි සරණේ
 පිහිට වුව මැන සසර ඇරණේ
 උදුළ සඳ වළඹයේ

ආපි පිටිය සකස් කරමු ?

හංජනී සමරදිවාකර් නැන්ද විසින්

පැයුණිය කලබ් හා සබැඳේ

මේ කලබලකාරී ජීවන රටාවේ ඉන්න අපේ හිත් නිතරම ආවිස්සිලා තියෙන්නෙ. ආපි ඔක්කෝම යන්තර වගේනේ. පස්ස නොබලා දුවනවා. කයට විවේකෙකුත් නෑ, හිතට විවේකෙකුත් නෑ. ඔක්කෝම පිම්මේ දුවනවා. කෙහේද පුනේ මේ දුවන්නේ? විභාගෙන් පළවෙනියා වෙන්න, ක්‍රීඩාවෙන් දිනන්න කියල හිතුවට, තරගකාරී මානසිකත්වයක් පස්සෙ නේද මේ දුවන්නේ? දුවන්න දුවන්න ලැබෙන්නෙ අසහනයයි, පීඩාවයි විතරයි. ඒක නිසානෙ පොඩ්ඩ ඇත්නම් පුපුරන්නෙ. කරුණාව, ඉවසීම බෙහෙතකටවත් හොයා ගන්න නෑ. අපට පුලුවන් නම් ඒ හොඳ ගුණ දියුණු කර ගන්න. දුකට පත් වුණු අයට කරුණාව දක්වන්න, හතුරටත් මෙත්‍රී කරන්න!

ධර්මය දකිනවා කියන්නෙ, බුදු හාමුදුරුවො කියා දීපු දේවල් අත්හදා බලල තමන්ම අත්දැක ගන්න එක. අපිත් පුංචි කමට පොඩ්ඩක් අත්හදා බලමු. මොකකට හරි තරහ ගියපු වෙලාවක, හිමි...න් කණ්ණාඩිය ළඟට ගිහිල්ල බලන්න මූණ දිහා. කොච්චර කැත වෙලාද? ආස් දෙකේ

තියෙන නපුරුකම දකින්න. ඒ මුණ දැක්කම හිතට දැනෙන අප්‍රසන්නකම දකින්න. අනිත් අයටත් එහෙමයි. ඔය මුණ දැක්කම ඉබේ ම තරහ යනවා. පොඩ්ඩක් කණණාඩියත් එක්ක හිනා වෙලා බලන්න. ඔය නපුරු මුණට හිනාවක් ගන්න කොච්චර අමාරුද? ඔන්න ඔතනදි තමා, තමන්ටම මෙෙහි කරන්න ඕන. දුකට පත් වෙලා ඉන්න තමන්ට, කරුණාව දක්වන්න ඕන. හිත ඇතුළෙ නිදා ගෙන හිටපු, ද්වේශය කියන හතුරා එලියට ඇවිල්ලා තමන් නටවනවා. "මෙන්න මගේ හිත ආයෙත් උගුලෙ අහුවෙලා. නෑ...! එහෙම නටවන්න දෙන්න බෑ, මම ඔයාට ආදරෙයි. මම ඔයාව රැක ගන්නම්." කියල හිතන කොට ම ප්‍රතාල දුලට දැනෙයි, ඒ කරුණා මෙෙහියෙන් නිවුනු හිතට, මොන තරම් අහිංසකව හිනා වෙන්න පුළුවන් ද කියල. දැන් හිතට දැනෙන සැහැල්ලුව බලන්න. කොහොමද සැහැල්ලු වුනේ? ද්වේෂ ගින්නෙන් රත් වෙලා තිබුනු හිතට තමන් ගැනම කරුණාවෙන්, මෙෙහියෙන් බලන්න කියා දුන්න. හිතට මෙෙහියේ, සෙනෙහසේ සිසිලස දැනුනම තමා, කැකිරි පලුව වගේ ඔය හිනා වෙන්නෙ. එතකොට මුණත් ප්‍රසන්නයි. දැන් බලන්න ප්‍රතාල කැමති ඔය මුණු දෙකෙන් කොයි මුණට ද? කැකිරි පලුව වගේ හිනා වෙන මුණට නේද? ඉතින් පුතේ අපිත් කැමති ඒකටනේ. ප්‍රතාල දුලගෙ අහිංසක හිනාවට පුළුවන්, ඕනම දරුණු හිතක් මෙල්ල කරන්න. ඇයි දන්නවද? දැන් ප්‍රතාල දුලම අත්දැක්ක නේද, හිනා වෙන කොට දැනෙන සැහැල්ලුව. වැඩිහිටි වුණාම ඔය සැහැල්ලු හිනාව කළුතික වගෙයි. ඒ වුණාට එයාලත් කැමතියි සැහැල්ලු වෙන්න. ප්‍රතාලගෙ ඒ සැහැල්ලු හිනාව දැක්කම, ලොකු අයගෙ හිතත් සැහැල්ලු වෙනවා. ඒකනේ පුංචි දරුවන්ට හැමෝම වගේ ආදරේ. සමහර අය

නිතරම ඉන්නෙ කටු ඔටුනු දා ගෙන වගේ. ළඟින් ගියත් ඇමිනෙනවා. ළඟ ඉන්න කෙනාත් අර කටුවල අමුණ ගන්නවා. ඉතින් අසමගියයි, අසහනයයි බෝ වෙනවා. වැඩිහිටියෝ වෙලා ජීවිත බර දැනෙන කොට, පුතාලටත් ඔය ටිකම තමා වෙන්නෙ, දැන්ම ඉඳන් ඉගෙන ගත්තෙ නැතිනම් සැහැල්ලු වෙන හැටි.

ඉතින් මෙහෙම දහමට අනුව ජීවත් වෙන, සතිමත් වෙන, තමන්ගෙ නිවීම සැනසීම දැනෙන දරුවට, ආයෙ උදේ හවා බුදු භාමුදුරුවන්ට වඳින්න කියල තව කවුරුත් කියන්න ඕනද පුතා?

අපිට සමු ගන්න වෙලාවත් ඇවිල්ල. පුතාලගෙ පොතත් පුතාල වගේම පුංචියි නේ. එක්කෙනෙක් ගොඩක් ඉඩ ගන්න එක අසාධාරණයි. සමාජයත් එකක් වැඩ කරන කොට නිතරම, ඒ ආයතනවල කොන්දේසිවලට එකඟ වෙන්න ඕන. එතකොට තමා සමගිය රැඳෙන්නෙ. ඒ ගැන වුණත් තව ලියන්න ගියොත් මේ ලිපිය කටු ඔටුන්නක් වෙනවා, සංස්කාරක මණ්ඩලයට. ඒක නිසා මම ඉක්මනටම සමු ගන්නම්. ඊට කලින් කරුණු දෙකක් මතක් කරන්නම්. මේ ලිපිය කියවලා හමස් පෙට්ටියට යවන්නෙ නැතුව, නැවත නැවත කියවන්න. නැත්නම් නරක පුරුදු ආයෙත් ඉස්මතු වෙලා, ඔය පුච්චි හිත් පාගා ගෙන වහලුන්ගෙන් වගෙ වැඩ ගනිවි. දඟර නැටුම් නටවාවි.

පුතාල දැන් දෙමංසන්ධියකට ඇවිල්ල තියෙන්නෙ. දුක බෝ කරගන්න පාරත් දන්නවා, නිවා ගෙන සැනසීමට යන පාරත් දන්නවා. තෝරා ගැනීම තියෙන්නෙ පුතාල දූලගෙ සතිමත්බව හා නුවණ මතයි!

පුංචි පුතාල දූලට බුදු සරණයි!